

Türkiye’de At Yarışları: Tarihsel Kurumsal Yapı, Güncel Ekonomik Boyut ve Toplumsal Yansımalar

Mustafa Berkay Aydın¹

Öz

Modern at yarışlarının Türkiye’de gelişimi farklı alanlardaki modernleşme süreçleri, dinamikleri ve gerilimlerine benzemektedir. Bunun yanında modern at yarışları ülkenin kendi tarihsel dinamikleriyle birlikte de şekillenmiştir. Makalede Türkiye’de modern at yarışlarının gelişimi tarihsel ve sosyolojik olarak ele alınmaya çalışılırken tarihsel dönemleme girişiminde bulunulmuştur. Sosyo-ekonomik dinamikler çerçevesinde endüstrinin gelişimi aynı zamanda farklı özelliklere sahip dönemleri de tanımlamaktadır. Özellikle 1980’ler sonrası dönüşüm süreçlerine odaklanılmaya çalışılmış, günümüz dijital dönüşüm süreci çerçevesinde at yarışları sektörünün hızlı dönüşümünde, kendi özgün yapısı çerçevesinde Türkiye’nin bulunduğu pozisyon sınırlılıkları ve potansiyelleriyle değerlendirilmeye çalışılmıştır.

1980 sonrası dönemde neoliberal politikalar ve sporun metalaşması, at yarışçılığı alanında piyasa dinamiklerinin güçlenmesine yol açmıştır. Güncel küresel bağlamda ise dijitalleşme; çevrim içi bahis sistemleri, veri analitiği, yayın teknolojileri ve uluslararası sermaye hareketliliği üzerinden alanın yapısını yeniden şekillendirmektedir.

Çalışma, Türkiye’de at yarışlarının geleneksel kültürel miras ile neoliberal spor ekonomisinin kesişiminde konumlanan; ekonomik, kültürel ve simgesel sermayenin yeniden üretildiği dinamik bir toplumsal alan olduğunu tartışmaya çalışmaktadır. Bu çerçevede, sektörün sürdürülebilirliği açısından at sahipliğinde sendikasyon modellerinin geliştirilmesi, ekonomik riskin kolektif biçimde paylaşılması ve alanın daha kapsayıcı bir yapıya kavuşması yönünde bir öneri sunulmaktadır. Ayrıca sektöre ilişkin olarak sadece ‘yeni bahis biçimleri’ değil, at yarışlarının geleneksel takipçi porföyünün değişmesi nedeniyle alanda öne çıkan kurumların popüler kültür alanı dahil olmak üzere yeni dönemi kavrayan bir perspektife sahip olmalarının önemi üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: At yarışları, Türkiye Jokey Kulübü, dijitalleşme, Türkiye at yarışları tarihi.

¹ **Sorumlu yazar/Corresponding author:** Doç. Dr. Mustafa Berkay Aydın, Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, berkayaydin@uludag.edu.tr. ORCID: 0000-0002-5948-3954

Atf/Citation: Aydın, M. B. (2025). Türkiye’de at yarışları: Tarihsel kurumsal yapı, güncel ekonomik boyut ve toplumsal yansımalar. *Bursa Uludağ Journal of Economy and Society*, 44(2), 183-201.

Horse Racing in Türkiye: Historical Institutional Structure, Current Economic Dimension and Social Reflections

Abstract

The development of modern horse racing in Türkiye resembles the modernisation processes, dynamics and tensions in various fields. In addition, modern horse racing has also been shaped by the country's own historical dynamics. This article attempts to examine the development of modern horse racing in Turkey from a historical and sociological perspective, while also undertaking a historical periodisation. Within the framework of socio-economic dynamics, the development of the industry also defines periods with different characteristics. It focuses particularly on the transformation processes after the 1980s and attempts to evaluate the rapid transformation of the horse racing sector within the framework of today's digital transformation process, considering Türkiye's position, limitations and potential within its own unique structure.

In the post-1980 period, neoliberal policies and the commodification of sport led to the strengthening of market dynamics in the field of horse racing. In the current global context, digitalisation is reshaping the field through online betting systems, data analytics, broadcasting technologies, and international capital mobility.

This study attempts to argue that horse racing in Türkiye is a dynamic social field situated at the intersection of traditional cultural heritage and the neoliberal sports economy, where economic, cultural, and symbolic capital are reproduced. Within this framework, a proposal is put forward for the development of syndication models in horse ownership, the collective sharing of economic risk, and the achievement of a more inclusive structure for the field, in terms of the sector's sustainability. Furthermore, it endeavours to emphasise the importance of institutions prominent in the field, not only in relation to 'new forms of betting' but also due to the changing traditional audience profile of horse racing, having a perspective that encompasses the new era, including the realm of popular culture.

Keywords: Horse racing, Jockey Club of Türkiye, digitalisation, history of horse racing in Türkiye.

1. Giriş

Bu makalenin konusu olan 'at yarışları' başlığının kapsamı açısından ilk akla gelenden çok daha fazla noktaya temas ettiği belirtilmelidir. Öncelikle 'at yarışları' dediğimiz olgu, at ile gerçekleştirilen yarışma ve etkinlikler açısından ele alındığında ciritten rahvan at yarışlarına ve benzerlerine, tarihsel olarak halk arasında yaygın ve kırsal kökenli etkinliklerden, binicilik sporu (*equestrianism*) olarak bilinen olimpiik spor dalına kadar uzanan bir çerçeveye sahiptir. Bu makalede 'at yarışları', Türkiye Jokey Kulübü (TJK) bünyesinde, hipodromlarda yapılan ve bahse konu olan yarışlar olarak sınırlandırılmıştır. Dünyada da 'yarış' (*racings*) ve 'binicilik' (*equestrianism*) olarak ayrılan at ile ilgili sportif etkinlikler temel farklılıklar içermekle birlikte önemli ortak noktalara sahiptir.

Makalede 'at yarışları' açısından Türkiye Geleneksel Atlı Spor Dalları Federasyonu bünyesindeki etkinlikler dışarıda bırakılmıştır. Federasyonun resmi sitesinde bahsettiği beş temel branşta (atlı cirit, atlı okçuluk, rahvan binicilik, atlı kızak ve kökbörü) tanımlanan² etkinlik ve faaliyetler çalışmanın kapsamında değildir. Çalışma, dünya literatüründe 'at yarışı' (*horse racing*) olarak tanımlanan bir çerçeveye sınırlıdır.

Türkiye'de de at yarışı düzenleme yetkisi tek başına devlete aittir. Türkiye Jokey Kulübüne devredilen yetkiyle, Türkiye'de 2025 sonu itibarıyla 10 hipodromda icra edilen 'bahis' süreciyle iç içe olan bir faaliyeti işaret etmektedir. Aslında işin hukuki boyutu 1953 yılında kabul edilen 6132 sayılı 'At

² (bkz. <https://www.tgasdf.gov.tr/>)

Yarışları Hakkındaki Kanun'a dayanmaktadır³. 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun uyarınca, Türkiye'de at yarışlarını düzenleme, bahis oynatma ve denetleme yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığı'na verilmiştir. Bakanlık bu yetkiyi doğrudan kullanmak yerine bir alt kurula devreder. Bakanlık adına tüm süreci yöneten, yarış takvimini onaylayan, jokey ve antrenörlere lisans veren, cezaları kesen, esas düzenlemeleri yapan otorite Yüksek Komiserler Kurulu'dur. 1950 yılında kurulmuş gözükken ve 'kamu yararına dernek' statüsünde bulunan Türkiye Jokey Kulübü ise devletin düzenleme için devren yetki verdiği bir kurumdur. Devir konusu yarış düzenleme ve 'bahis oynatma' üzerine kurulu bulunmakla birlikte Türkiye Varlık Fonu'nun 2025 sonunda aldığı bir kararla, 2025 Kasım'ında kurulan United Racing Şans Oyunları Anonim Şirketi, "Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. ile yapılan 10 yıllık sözleşmeyle birlikte 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen at yarışları üzerine, yurt içinden ve yurt dışında bahis kabul etme hak ve yetkilerine ilişkin tek yetkili lisans sahibi olmuştur"⁴. At yarışlarında şans ve talihe bağlı oyunlardan biri olarak bahis, geçmişten bu yana esas olarak Devlet tekelindeydi, bu düzenlemeyle birlikte spor bahislerindeki gibi bir imtiyaz sistemine (Hatıpoğlu Aydın, 2021:1494) geçildiği gözükmektedir. Çok yeni olan süreç birçok belirsizlikler taşımakla birlikte gelecek için önemli bir değişim süreci olarak gözükülebilir.

Türkiye'deki organizasyonda tek biçim olan 'düz koşu' dünyanın farklı ülkelerinde farklı yarış kategorilerini de içerebilmektedir. Küresel ölçekte at yarışçılığı endüstrisi, Türkiye'de tek seçenek olan düz koşu (*Flat Racing*) kategorisinin ötesinde; Avrupa'da yüksek bahis hacmine sahip 'Engelli Yarışlar' (*Steeplechase*) ve özellikle Fransa ile ABD'de ciddi bir ekonomik pazar oluşturun 'At Arabalı Yarışlar' (*Harness Racing*) gibi farklı uzmanlık alanlarına bölünmüştür (McManus ve ark., 2011). Bu çeşitlilik, sadece spor dallarını değil, aynı zamanda 'Standardbred', 'Throughbred', 'Arap Atı' ve benzeri gibi spesifik at ırklarının ıslahını, yetiştirilmesini ve buna bağlı yan sanayilerin gelişmesini de beraberinde getirmiştir. Deloitte'in 'Social and Economic Impact of Irish Thoroughbred Breeding & Racing 2023' raporunda da belirtildiği gibi endüstri bir bütün olarak ele alındığında çarpan etkisi yaratma özelliği bulunan bir sektör olarak dikkat çeker (Deloitte, 2023). Gerçekten de at yarışları sektörü tüm dünyada sadece bir bahis etkinliği ya da bir yarış etkinliği değil, bütüncül olarak bakıldığında, kamu maliyesine sağladığı vergi gelirleri, yarattığı doğrudan/dolaylı kentsel istihdam ile tarım dışı kırsal kalkınmanın da önemli bir aktörü olarak dikkat çekmektedir. 2019 yılı ve öncesi küresel çapta yıllık raporlarını düzenli yayınlayan, kuruluşu 1961'e dayanmakla birlikte resmi olarak 1993 yılı sonunda kurulan IFHA'nın (*International Federation of Horseracing Authorities* - Uluslararası At Yarışı Otoriteleri Federasyonu) web sitesindeki ayrıntılı geçmiş raporlarda da sektörün çok boyutlu etkilerinin önemine dikkat çekilmektedir⁵. At yarışları endüstrisi dijital ve fiziki bahis merkezlerinden ve burada kurulan ilişkilerden hipodromlara, nalbantlardan çiftçilere; at yetiştiricilerinden jokeylere; at nakliyesi alanında çalışanlardan seyislere; at sahiplerinden, televizyon yayıncılığına; veterinerlerden ilaç sektörüne kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır.

Bu makalede geçmişten bu güne Türkiye'de at yarışları endüstrisi ve kurumsal yapısının oluşma süreci yanında özellikle 1980'ler ve günümüze kadar olan süreç tarihsel ve sosyolojik boyutlarıyla ele

³ https://cdn.ys.tarimorman.gov.tr/api/File/GetFile/408/KonuIcerik/224/342/DosyaGaleri/6132_Sayili_Kanun.pdf

⁴ United Racing Şans Oyunları Anonim Şirketi'nin oldukça mütevazı olan web sitesinde yer alan iki ifadeden birisi yukarıdaki alıntıda yer alan ifadedir. İkinci ifade ise "Yüksek standartlarda hizmet sunma ve ekonomik olarak sektörü büyütme sorumluluğu ile United Racing' in en büyük önceliği sistemin paydaş kurumlarının ve kullanıcılarının memnuniyeti"dir. Web sitesinde iletişime geçilmesi için ayrılan kısım dışında bir başka veri Aralık 2025 itibarıyla bulunmamaktadır.

⁵ Bkz. <https://www.ifhaonline.org/>

alınmaya çalışılmıştır. Türkiye'nin atçılık alanında binicilik değil de at yarışları endüstrisinde öne çıkan pozisyonunun sınırlılıkları yanında günümüz gelişmeleri çerçevesinde alana ilişkin alternatif imkanlar da önemli bir tartışma konusudur. Geçmişten bu güne gelen süreçte günümüzdeki durum uluslararası bağlamda resmedilmeye çalışılırken günümüzde sektörün durumu, tıkanıkları, potansiyelleri ve alternatif gelişme imkanları üzerinde durulmaya çabalanmıştır.

2. Türkiye'de At Yarışlarının Geçmişi ve Kurumsal Yapısının Oluşumu

'At' Türk kültüründe özel bir yere sahip olan bir olgu olarak dikkat çeker. Türk destanları ve at üzerine yapılan çalışmalardan (Uluşık & Kara, 2018), divan edebiyatında atın ele alınmasına kadar (Kaya, 2017), çok farklı disiplinlerde atın kültür tarihindeki yerini inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. Bunun dışında 'at yarışları' daha ayrı ve özel bir süreci işaret etmektedir. At, sadece Türklerde veya İslam kültüründe değil, evcilleştirildiği dönemlerden itibaren tüm dünyada 'özel bir yer' verilen, insana yakın ve oldukça işlevsel bir canlı olarak dikkat çeker. Kyle (2015: 105-120) spor ve spora toplumsal ilginin antik çağlarda izini süren çalışmasında Antik Roma ve Yunan'da arabalı at yarışları, olimpiyatlarda at yarışlarının dahil edilmesi gibi süreçleri betimler. Batı Avrupa ve Roma'yı merkez alan çalışmaların yanı sıra Türklerin tarihi özelinde kimi araştırmacılar (Sivrikaya, 2017: 564) "...at ve Türkler aynı zamanda tarih sahnesine çıkmıştır. Atla bu kadar bütünleşerek hayatının parçası yapmış ve bu sayede tarihi değiştirmiş başka bir milletin bulunmasının zor olduğunu" belirtmişlerdir. Gömeç, Kaşgarlı Mahmut'un eserinde geçen eski bir atasözü olan 'at Türk'ün kanatıdır' ifadesinin gerçekten çok önemli bir anlamı bulunduğunu vurgulamaktadır (Gömeç, 2023: 225). Atın Türk kültüründe merkezi ve önemli bir yeri bulunmakla birlikte, aynı zamanda çok eski zamanlara dayanan at yarışları sadece bir geleneksel oyun olmanın ötesinde, Türkler açısından kültürel olarak öne çıkan bir faaliyettir. Eski TJK Başkanlarından Hazım Gözlükçü'nün 1994 yılında gerçekleştirilen bir sempozyum sonrası 1995'te TJK tarafından yayınlanan Emine Gürsoy-Naskali'nin editörlüğünü yaptığı 'Türk Kültüründe At ve Çağdaş Atçılık' adını taşıyan, Türkiye atçılık literatüründe özel bir yere sahip olan derleme eserde yaptığı vurgu geçmiş dönemlerde kültürel önem ve eğlencenin nasıl içiçe geçtiğini anlamak açısından önemlidir (Gözlükçü, 1995: 14):

"Atı evcilleştirerek insanlığın hizmetine sunan Türklerdir. 5500 yıllık bu beraberlikte at Türk toplumunun kültüründe müstesna bir yer tutmuştur. Saka Türklerinin biniciliği geliştirmeleri, atlı sporların başlangıcı ve temeli olan avcılık, at yarışları, cirit, atlı top oyunları, at güreşi, cevgen ve buzkasi gibi eğlence savaş hazırlığı oyunlarında atın kullanılması, ata Türk toplumlarında çok ayrıcalıklı bir konum kazandırmıştır"

Aslında günümüz 'atçılığını' anlamak açısından 'modern zamanlar' ayrımını belirtmek gerekmektedir. Hemen her spor dalı gibi özellikle 19. yüzyıl, sporların kurumsallaşması açısından özel bir dönemdir. Futboldan atletizme, yüzmeden at yarışlarına insanlık tarihinin önceki evrelerinden kurumsallaşma açısından bir kopuşu ifade edebilecek olan 19. yüzyıl modern 'at yarışları' tarihi açısından da önemlidir. Mark Huggins'in (1999) alanda uluslararası literatürün temel eserlerinden olan modern at yarışlarının sosyal ve ekonomik tarihine odaklandığı, İngiltere'de at yarışlarının modernleşme sürecinin izini sürdüğü 'Flat Racing and British Society, 1790-1914: A Social and Economic History' kitabında 19. Yüzyılda at yarışlarının ulaşım ve iletişim imkanlarıyla nasıl kitleleştiği ve bu bağlamda bir piyasanın ve kurumsallaşmanın oluştuğunu anlatır (Huggins, 1999). Aynı döneme, 19. yüzyıla, daha ekonomik bir perspektiften 'kar maksimizasyonu' vurgusunu öne çıkararak bakan bu alandaki literatürün önemli isimlerinden Wray Vamplew (2016) sektörün farklı bileşenleri ve ekonomik rolleri yanında 'kumar' olgusuna da odaklanmaktadır.

Sporun modernleşme süreci ile birlikte geçirdiği değişimle paralel bir tarihsel özelliğe sahip olan at yarışılığındaki değişim süreci 19. yüzyıl'da Osmanlı İmparatorluğu'na diğer birçok olgu gibi yine levantenler ve azınlıklar üzerinden girecektir. Osmanlı İmparatorluğu içerisinde 'futbolun tarihine' benzer şekilde ilk modern at yarışları İzmir'de düzenlenecektir. Güneş'in (2023: 375) belirttiği şekilde:

"Modern anlamda ilk düzenli at yarışlarının İzmir'de hem de Levanten aileler eliyle yapılması rastlantı sayılmamalıdır. Osmanlı İmparatorluğunun çeşitli kentleri içinde at yarışları etkinliklerinin başlatılması şerefi İzmir'e aittir."

Bugün hala faaliyette olan İzmir/ Buca Şirinyer Hipodromu aslında Türkiye'deki ilk modern at yarışlarının da ortaya çıktığı yer olarak dikkat çekecektir. Torun ve Dinçer'in (2020: 424) ifadesiyle "...19. yüzyılın Buca yarışları, Anadolu'daki kökleri Antik Çağ'a uzanan bir geleneğin yüzlerce yıl sonraki devamı, heyecanı günümüzde de yaşanmaya devam eden popüler bir oyunun bir buçuk asır önceki başlangıcıdır." İlk yarış için verilen tarihler kimi zaman farklılıklar gösterse de 'yarış programının' ve 'sistematüğının' olduğu bir yarış günü temel alındığında 1856 yılının 23 Eylül günü öne çıkmaktadır. Güneş bu konuda şu ifadeleri kullanmaktadır (2023: 376):

"... Kayıtlara göre, Osmanlı topraklarındaki ilk düzenli yarışlar 1856 yılının 23 Eylül gününde, o dönemde "Paradiso" olarak anılan alanda koşulmuştur. Bu tarih, aynı zamanda Ottoman Railway Company'nin İzmir-Aydın Demiryolu imtiyazını aldığı gündür. Sekiz ayrı yarıştan ibaret olan bu koşuların beşi Arap atlarına, üçü de İngiliz atlarına ayrılmıştı."

1863 yılı başkent İstanbul için 'at yarışları' için bir başlangıç yılı olacaktır (Emiroğlu & Yüksel, 2002: 155). Sultan Abdülaziz dönemine denk gelen bu ilk organize yarışlarda Türkler genelde izleyicidir. Abdülaziz'in kendi döneminde at yarışlarına sıcak baktığı, maddi ve manevi olarak desteklediği belirtilmektedir (Akay, 2025: 1568). Uzun iktidar sürecinde Osmanlı padişahı II. Abdülhamid döneminde, 19. yüzyılın tüm değişim yoğunluğunun hissedildiği son çeyrekte ve 20. yüzyıl başında, Akay'ın iddiasına göre at yarışlarının gelişiminde önemli bir yapısal değişim yaşanır (2025: 1568). Bu dönemde Osmanlı at stoğu özellikle savaşlardaki olumsuz neticeler sonucu başta olmak üzere çeşitli sebeplerle daralmıştır, dolayısıyla 'ıslah' ve 'teksir' yani niteliğin yükseltilmesi ve sayının artırılması ön plana çıkmıştır (2025: 1568). Osmanlı atçılığı bu dönemde ülke içi dinamiklerin harekete geçebilmesi amacıyla geliştirilmeye ve desteklenmeye çalışılmıştır. Akay, II. Abdülhamid döneminde atçılığa ilişkin politikaları şu şekilde özetlemektedir (2025: 1570):

"Dolayısıyla II. Abdülhamid döneminde at yarışlarına yüklenen en önemli fonksiyon, ülke atçılığına dair yapısal sorunların çözülmesindeki araçlardan biri olmasıdır. Yarışların bir araç olarak fonksiyonu ise halkın yarışlar aracılığı ile atçılığa ilgisinin yeniden canlanması ve yarışlar sebebiyle nitelikli at yetiştirmeye teşvik edilmesiydi."

Levanten ve azınlıklar dışında Türklerin at yarışlarında sadece izleyici değil özne olmaları sürecinin başlangıcı, Mısır kökenli bir Türk olarak belirtilen Ahmet Bekri'nin İzmir'de 1885 yılında 'at koşturması' ve Nedim adlı atla başarılar kazanmasına bağlanır (Güneş, 2023: 379). Esas olarak at yetiştiriciliğinin geliştirilmesi amacıyla 20. yüzyıl'ın başından itibaren Anadolu'da yerelerde at yarışları organizasyonlarının arttığı bilinmektedir. İzmir ve Kağıthane dışında Manisa ve Samsun gibi Anadolu kentlerinde düzenli yarışların yapılması ve ülkede genel ilginin artmasıyla birlikte 1909 yılında Osmanlı Jokey Kulübü kurulacaktır (Helvacı, 2024: 7). II. Meşrutiyet Dönemi sonrası at yarışları merkezi İstanbul'dan İzmir'e kayarken, Osmanlı Jokey Kulübü aslında İttihat Terakki Cemiyeti'nin genel perspektifi çerçevesinde de düşünülmelidir. Torun'un belirttiği şekilde (2020: 156) Kulübün II. Meşrutiyet'in ilanının hemen ertesinde kurulmuş olması, kulübün Levanten olmayan üyelerinin meşrutiyet taraftarı bürokrat, subay ve tüccarlardan meydana gelmesinin öncelikli nedenidir. Örneğin

Kulüp Başkanı Said Halim Paşa kulübün kurulduğu dönemde Yeniköy Belediye Reisliği yapmış, Nisan 1909'da ise Selanik'te düzenlenen İttihat ve Terakki kongresinde aktif rol almış bir figürdür.

Osmanlı Jokey Kulübü hakkında bilgi ve belgeler sınırlıdır. 1911'de kurulan ve Türkiye'de atçılık açısından önemli bir kurum olan İslah-ı Nesl-i Feres Cemiyeti'nin (At Neslinin İslahı Derneği) kuruluşu oldukça önemli olmakla birlikte o dönem ve sonraki yakın yıllarda, Osmanlı'da önemli görevlerde bulunan Enver Paşa'nın başkanı olduğu Cemiyet (Torun, 2020: 162) kısa bir dönem etkili olsa da ilerideki yılların perspektifini göstermesi açısından önemlidir. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin öncülüğünde kurulan bu yapı esas olarak 'askeri' amaçları da ön planda tutmaktaydı. Spor yanında at tedariki ve at ıslahı oldukça temel noktalardı (Emek, 2021: 33). Bunun yanında koşu nizamnamesi ile koşularda kurallar netleştirilirken, at sahiplerine yönelik forma uygulamasının başlayacağı bir düzenleme de yapılacaktır (Kurnaz Şahin, 2022: 325). Cemiyet bir yandan Osmanlı'da at yarışlarının hızlı kurumsallaşmasını temsil ederken, diğer yandan ise özellikle savaş döneminde 'yerli zenginleri' ve bunların kültürünü de oluşturmak isteyen İttihat ve Terakki Cemiyeti için önemli bir temsil olarak değerlendirilebilir. 1913'de kurulan Sipahi Ocağı 'binicilik' açısından ilk önemli temsil olarak kabul edilebilirken, İslah-ı Nesl-i Feres Cemiyeti yarış organizasyonları açısından Türkiye'de dönüm noktası olacaktır. İstanbul'un işgal günlerine kadar savaş zamanları da dahil, Veliefendi Hipodromu artık atçılığın merkezi olacaktır.

Ulusal Kurtuluş Savaşı sürecinde kesintiye uğrayan at yarışçılığında, Cumhuriyet'in kuruluşu sonrası bizzat Mustafa Kemal Atatürk'ün de ilgisiyle 1926 yılında kurulan Yüksek Yarış ve İslah Encümeni ile Türk yarışçılığında yeni bir dönem başlayacaktır. Encümen vasıtasıyla yıllık programa dayalı düzenli bir yarış süreci başlayacaktır (Köstem, 2000: 102-103). İlk dönemlerde aynen Osmanlı'da ilk modern yarışların ortaya çıktığı döneme benzer şekilde İzmir yarışçılığında öne çıkarken, İstanbul, Ankara, Bursa, Adana ve Samsun gibi şehirlerde programlı yarışlar başlayacaktır (Köstem, 2000: 104). Mustafa Kemal Atatürk Ankara'yı Cumhuriyet'in ve modern devletin bir sembolü olarak da değerlendirdiğinden at yarışçılığında da Ankara'ya, başkente önem verecektir. Çetinkaya'nın (2025: 87) belirttiği şekilde, Atatürk'e göre "at yarışları çağdaşlaşma için önemli bir unsur" olarak değerlendirilebilirdi. Batılı ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de at yarışlarının özel bir yeri olmalıydı. Bu anlamda İngilizlerin 'derby' geleneğine benzer şekilde, en üst düzey yarış anlamında, Gazi Koşusu 1927 yılında gerçekleştirildi (Çetinkaya, 2025: 87-88). İlk Gazi Koşusu 1927 yılında Tandoğan'a yakın bir alanda gerçekleştirilirken Ankara Hipodromu daha yapılmamıştır. 1926 yılından, Türkiye Jokey Kulübü'nün oluşturulduğu 1950 yılına kadar olan dönemde at yarışçılığı, devletin de desteğiyle, dünyanın yaşadığı siyasal ve ekonomik krize rağmen gelişmeye devam edecektir. Torun'a göre (2020: 206) at yarışları özellikle 1926 sonrası dönemde devlet için üç ana hedefi desteklemesi öngörülerek organize edilecektir: Bunlar, "...yeniden inşa edilecek ülkenin tarımsal kalkınması, liberal politikalarla millileştirilen sermayeye yeni bir yatırım alanı, içeride ve dışarıda kabul ettirilecek güç ve meşruiyet gösterileri"dir.

Rebecca Cassidy'nin bugün de literatürün en önemli eserlerinden birisi kabul edilen etnografik eseri 'The Sport of Kings: Kinship, Class and Thoroughbred Breeding in Newmarket' (Kralların Sporu: Newmarket'te Akrabalık, Sınıf ve Safkan At Yetiştiriciliği)'de belirttiği atların soyağacı üzerindeki vurgunun aslında sınıflı toplumun 'seçkin', 'aristokrat' izlerini taşıması yanında, burjuva temsiline de varıldığı bir düzlemi betimlemesi adına ilginçtir (Cassidy, 2002). Cassidy'nin Newmarket adlı yerleşke üzerinden yaptığı inceleme bir yandan İngiliz toplumunun sınıfsal yapısını betimlerken, bir yandan da at yarışçılığı üzerinden bu sosyolojik durumu okumaya odaklanır. Türkiye'de yaşanan örnek 'yeni modern' toplumsal kesimlerle birlikte yeni 'aydın' ve 'burjuva' kesimlerin oluşmaya başladığı ve bunların kültürel ikliminin destekleneceği bir dönemde İngiltere'den de oldukça farklı olacaktır. En üst düzey yarış olarak tanımlanan 1927'deki Gazi Koşusu'nda sadece dört atın

yarışabildiği bir zeminde, aslında gelişecek olan atçılık ülke modernleşmesi açısından da anlamlı bir durum olacaktır. Cassidy'in belirttiği şekilde at yarışçılığında İngiltere örneğinde geçmiş dönemlerin sınıfsal yapısının yansımaları Türkiye'de daha farklı şekilde ilerleyecektir. Cassidy'in ifadesiyle 'throughbred' (Safkan İngiliz Atı için kullanılan kavram) aslında biyolojik olmaktan çok sosyolojik özellik taşır, ona göre kavram aynı zamanda üst sınıfın 'saflığının' da bir sembolüdür (Cassidy, 2002: 100-105). Türkiye'deki süreç de şüphesiz kendi dinamiğinde gerçekleşecektir.

1927 yılı itibarıyla İstanbul, Ankara ve İzmir'in yanında Bursa, Adana, Samsun, Sivas ve Konya'da da yarışlar dikkat çekecektir. Yüksek Yarış ve Islah Encümeni döneminde yarış ve yetiştiriciliğe ilgi artınca yarışçılık için daha 'uzman bir yapı' fikri de belirginleşecektir. TJK'nin metninde belirtildiği üzere; "...bu düşünce 1941 yılında başta Ahmet Atman ve Fikret Yüzatlı olmak üzere Sait Akson ve Ali Ersan'ın ortak çabalarıyla şekillenerek 'Yarış Atları Yetiştiricileri ve Sahipleri Derneği' kurulacaktır. 1943 yılında kurulan Dernek, 1947 yılına kadar İstanbul, 1948 yılında da 2 hafta Ankara yarışlarını düzenlemiştir"⁶. 1948 yılında Y.Y.I. Encümeni kapatılıp Muvakkat Yarış Komitesi oluşturulmuştur. Bu komite aynı zamanda kısa sürede Jokey Kulüp yönetmeliğini yayınladığıdır.

1950 yılında Jokey Kulübü olan yapının adına 'Türkiye' adının eklenmesi, kamu yararına hizmet veren bir dernek olarak kabulü, sektörü ve sektör içerisinde TJK'nun pozisyonunu belirleyecek olan 6132 Sayılı "At Yarışları Hakkında Kanun"un kabulü, hep 1953 yılı içerisinde gerçekleşecektir⁷. 1953 yılı aynı zamanda alınan kararla TJK'ya verilen yarış organize etme yetkisiyle bugüne değin safkan İngiliz ve Arap olmak üzere iki cins atların yarışlarının resmi olarak düzenli yapılmaya başlandığı tarihe de işaret eder (Uluğ, 1995: 335). Türkiye Jokey Kulübü'nün kuruluş sürecinde Demokrat Parti'nin önemli bir etkisinin olduğunu belirten Göktürk Çetinkaya (2024: 966), Kurtuluş Savaşı sürecinde "Batı Anadolu'da süvari birliklerinin hazırlanmasına önemli katkılar sağlayan ailesinin izinden giderek, İzmir ve Manisa'daki at çiftliklerinde at yetiştiriciliğiyle uğraşan DP Manisa Milletvekili Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu, Adnan Menderes tarafından jokey kulübünün kurulmasıyla görevlendirilmiştir" der. Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu aynı zamanda Jokey Kulübü'nün ilk başkanı da olacaktır. 1955'te, at yarışlarının neticelerini fotoğraflarla tespit eden, Sait Akson ile Özdemir Atman'ın çabalarıyla alınan foto-finiş cihazı da Ankara Hipodromu'na monte edilecektir (Göktürk Çetinkaya, 2024: 972). Karaosmanoğlu'nun 1950'de başlayan başkanlığı 1956'da sonlanacak, bu görevi ise 1960 yılına kadar Demokrat Parti'nin önemli isimlerinden olan ve Bayındırlık, İçişleri ve Milli Savunma bakanlıkları görevinde de bulunan, Adnan Menderes'in yakın arkadaşı Etem Menderes yürütecektir. Bu durum TJK'nun pozisyonu, devlet ile ilişkileri ve kuruma gösterilen önem açısından önemli sayılabilir.

1980'lere kadar olan süreç aslında Şevket Pamuk'un Türkiye iktisat tarihi dönemlendirmesine uygun bir şekilde, 'popülist ve korumacı sanayileşme' (Pamuk, 2023) kavramsallaştırmasına benzer bir 'ithal ikamesi' dönemi şeklinde geçecektir. Pamuk'un Türkiye ekonomisinin genel dinamikleri üzerine yaptığı değerlendirme at yarışçılığı alanında da benzer özellikler ileri sürecektir. Boratav'ın (2023) 'kentleşen orta sınıfın' ve gelişen 'milli burjuvazinin' rengini verdiği ve genel seçimler üzerinden 'popülist' bir çerçevenin hakim olduğunu belirttiği dönem 1950'lerden 1980'lere kadar kendisini hissettirecektir. At yarışçılığı alanında da 1950'lerden 1980'lere kadar olan dönem bir yandan medyanın da etkisiyle, büyüyen kentlerde hem bir kent eğlencesi haline dönecek, hem de önemli oranda istihdam yaratan bir çerçeve sağlayacaktır. 1950-1980 dönemi kurumsal yapının oluşumu

⁶ <https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/Static/Page/Tarihce>

⁷ <https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/Static/Page/Tarihce>

yanında at yarışlarının kitlesel ilgi odağı olması anlamında da önemli bir dönem olarak değerlendirilebilir.

3. Sosyal ve Ekonomik Yansımalarıyla 1980'ler Sonrası At Yarışları

1980'in Eylül ayında gerçekleşen askeri darbe öncesinde 1980'in 24 Ocak'ında ekonomide yapısal dönüşümleri içeren bir programın sunulması birçok iktisat tarihçisi açısından önemli bir temel değişim sürecinin başlangıcı olarak ele alınacaktır (Pamuk, 2023, Boratav, 2023). Gerçekten de Pamuk'un (2023) daha çok küresel uyum için yapısal zorunluluk olarak tanımladığı çerçeve veya Boratav'ın (2023) sermaye sınıfının üstünlüğünü sağlama girişimi olarak tanımlayacağı süreç, at yarışçılığı alanına da farklı bir şekilde yansımacaktır. 1980 sonrası 'liberalleşme' döneminde at yarışlarına kitlesel ilginin artmasıyla birlikte 'ganyan bayileri' de hızla yayılacaktır, hipodromda bahis yapmanın ötesinde mahalle aralarına yayılan bir bahis kültürü ile at yarışçılığının toplam ekonomik hacmi de yükselecektir.

Torun'un belirttiği şekilde (2020: 403) aslında at yarışları bahislerinde esas 'devrim' Ankara sonbahar koşularında ilk defa uygulanan 'altılı ganyan' olacaktır. İlk altılı ganyan oyunu, 6 Ekim 1968 Pazar günü Ankara sonbahar yarışlarının onuncu yarış gününde uygulamaya girer (2020: 404). Bugün de at yarışları bahisleri hasılatının en önemli girdisini oluşturan 'altılı ganyan' at yarışları ile ilgilenen kamuoyuna bu rekabetçi ve heyecanlı etkinlik üzerinden bir 'servet' kazanma çağrısını da temsil etmektedir. Altılı ganyandan önceki dönemlerde bahislerin bir veya iki at veya koşu üzerinde yapılması ciddi bir bahis faaliyetini ortaya koymaktaydı ama altılı ganyandan kazanılabilecek tutar, şüphesiz yarış sonuçlarına göre değişmekle birlikte, öncekilerle kıyaslanamaz ölçüde yüksek olabilirdi. Torun'un belirttiği şekilde (2020: 445-447) sinemada da yansımaları gözükken at yarışçılığı 1980 sonrası 'köşeyi dönmenin' bir toplumsal hedef olarak ön plana çıkacağı dönemin ilginç bir sembolü de olacaktır. 'Ah Ne Güzel Nane Şekeri' adlı film (1976, Yönetmen: Taner Oğuz) at yarışlarının bir filmin senaryosunun temelini oluşturan ilk film olarak dikkat çekerken (Torun, 2020: 441), bu filmin senaryosunun neredeyse aynısı olarak çekilen ve başrolünde Kemal Sunal'ın oynadığı, daha tanınan bir film olan 'Atla Gel Şaban' (1984, Yönetmen: Natuk Baytan) gibi sinema filmleri at yarışlarının sinema yansımaları olarak dikkat çekecektir. 1980 yılıyla birlikte 'altılı ganyan' artık her gün oynanmaya, bugüne kadar gelecek şekilde müşterek bahislerin en büyük hasılatını da oluşturmaya başlamıştır (Odabaşı, 1995: 345). 1995'deki kısa makalesinde o zamanın TJK Müşterek Bahisler Müdürü Erden Odabaşı, 1995 yılı itibarıyla 18 il ve 32 ilçede toplam 570 bayiden bahsetmektedir (1995: 345). Günümüz koşulları düşünüldüğünde bu oldukça sınırlı bir durumdur. 1989'dan itibaren Odabaşı'nın deyimıyla 'geçilen kompütürize' sistem meyvelerini verecek ve 1992'den itibaren bayilere makina dağıtılacaktır. Bu teknolojik dönüşümler bahis hacmini artıracaktır; TJK müşterik bahis cirosu 1993 yılında % 108.88 oranında artmıştır (1995: 345). Bu noktada 1970'lerden beri hipodromlarda video çekimi yapan TJK'nun 1980'lerin sonunda kendi kapalı devre televizyonunu kurmasıyla farklı bir boyuta geçildiğinin de altı çizilmelidir. Kapalı devre yayın, farklı hipodromlarda kurulan televizyonlar aracılığıyla tüm hipodromlardan diğer kentlerdeki yarışların izlenebilmesidir (Torun, 2020: 459). Günümüzde çok sınırlı sayıda, genelde yaş ortalaması yüksek az sayıda yarışseverin yarış olmayan günlerde hipodromlara gelip buradaki televizyonlardan yayın izlemesinin temelini bu dönem oluşturacaktır. Günümüz dijital imkanlarıyla internet üzerinden neredeyse coğrafi sınır tanımaksızın takibi mümkün olan canlı yarış izleme imkanı, 1980'lerin sonunda ancak hipodromlarda mümkün olabilecektir. Torun önemli bir kopuş noktası olarak, 1992'de TJK ile ilk özel televizyonlardan Show Tv arasında imzalanan anlaşma ile "atların -geçmişteki birkaç Gazi Koşusu hariç- ülke tarihinde ilk kez televizyon ekranında boy gösterildiğini" hatırlatır (2020: 463). 1993'de ise

anlaşma TRT ile gerçekleşecek ve Türkiye’de televizyondan at yarışı izleme imkanı yayılacaktır. Dikkat edilirse 1992’den itibaren TJK, bayilerine sistemine bağlı bahis makinalarını da sunmuştur. Bu anlamda 1990’lar hem sektörün hasılatı hem yaygınlığı anlamında adeta bir patlama dönemi olacaktır. Mahalle aralarına kadar yayılan ganyan bayilerinin sosyallik merkezi olmaları süreci, evlerden izlenebilen yarışlarla birlikte artık farklı bir döneme işaret edecektir. Ganyan bayileri ortak gündemi olan kişilerin buluşma noktası haline gelirken, 1990’ların ortalarından itibaren atların ilgisiz kesimler açısından bile görünür hale gelmesi sonrası popüler kültürün de önemli bir ögesi olarak at yarışları belirlemeye başlayacaktır. 2000’lerin başında yayın alanında TJK TV ve Tay Tv gibi tematik kanallar ön plana çıkarken, günümüzde internet üzerinden sınırları aşan bir etkileşim söz konusudur.

Tablo 1. Türkiye’de At Yarışlarının Tarihi Dönemleri Ve Toplumsal Görünümleri Özet Tablo

Dönem	Alt Dönem(ler)	Özellikler	Toplumsal Görünümler
1856 - 1912 “Modernleşme ve At Yarışları: İlk Yıllar”	1890 sonrası hızlanma ve değişim.	Osmanlı modernleşmesi, modern at yarışlarıyla tanışma, azınlık ve Levanten etkisi, İzmir merkez	Sınırlı ilgi, üst sınıfların ve Batı ile teması olan kesimlerin, sarayın ilgisi
1912 - 1950 “Milli Atçılık”	1923- Cumhuriyet’in kuruluşu	Ulusal anlamda, askeri özellik ve erek taşıyan ‘milli atçılık’ süreci. İttihat ve Terakki Partisi’nin etkin olduğu dönemlerde at yarışlarının kurumsallaşma çabaları, İstanbul’un Osmanlı’nın sonlarında merkez oluşu ve Ankara Hipodromu. Cumhuriyet’le birlikte gelişen politikalar.	İlk yarışlar, ‘milli atçılık’ anlayışı, sınırlı izleyici ama at yarışçılığının alt yapısı. Devletin organizasyon başlangıcı. Askeriye ve bürokrasi kökenli at sahipleri yanında sınırlı ulusal burjuvazi temsilcileri
1950 - 1980 “Kurumsal Yapılanma”	1968 - Altılı Ganyan’ın bahislere girmesi	Kurumsallaşmanın tamamlanması, ulusal burjuvazinin ön plana çıkışı, at yarışının kitleesel anlamda da bilinirliğinin artması. Yarışların merkezileşmesi.	Hipodromlarda genel ilgi, askeriye ve bürokrasi kökenli yerine ulusal burjuvazinin at sahipliğinin yükselişi.
1980 - 2004 “Bahiste Yükseliş ve Kitleleşme”	1992 - Televizyon Yayıncılığı 1993- Bayilere merkezi sisteme bağlı makinalar	Büyük bir hasılat yükselişi, kitleleşme, toplumun çok farklı kesimleri açısından bilinirlik. İthal aygırlar, küresel gündemle paralellik.	Ganyan bayi ağının genişlemesi, ganyanlarda artan sosyallik. At yarışlarının popüler kültür ögesi haline dönüşmesi, toplumsal bilinirliği yüksek ‘yıldızların’ ortaya çıkışı. At sahipliğinde farklı toplumsal kesimler arasında yaygınlaşma.
2004 - Günümüz “Teknolojik Sıçrama, Dijitalleşme ve Köklü Dönüşüm”	2011-2012 Online sürecinin gelişmesi-akıllı telefonlar çağı 2025 - Bahis organizasyonunun özel bir şirkete devri - modelde değişim	Yaygın bahis oynanabilirliği, bahis çeşitlenmesi. Finansallaşma. Yaygın ulaşılabilirlik. Koşu gün ve sayısının, hipodrom sayısının büyük yükselişi. Ekürilerin kurumsallaşması. Zenginlerin ‘eğlence’ yatırımlarından bağımsız ‘atçılık girişimlerinin’ yükselişi. Sendikasyon ve şirketleşme girişimleri.	Ganyan bayilerinin zamanla azalması, sosyallığın sınırlı hale gelmesi. Yeni yaş grubunun sürece dijital ortamdaki dahil olması. Kuşaklar arası farkın görünürlüğü. Verilerin erişilebilirliğinin artması ile daha hassas ‘takipçi’ ve ‘uzman’ profilinin gelişimi.

2000’li yılların en önemli özelliği ‘dijital’ bir dönemin başlaması yanında, yeni hipodromlarla at yarışları mekanlarının yayılması durumudur. Hipodromlar Türkiye açısından sadece yarışların yapıldığı arenalar değildir. Yüzlerce atın barındığı, yaşam ve antrenmanlarını sürdürdüğü, yüzlerce seyis, yarış görevlisi, nalbant, antrenör, jokeyin çalıştığı bir ekonomik ve sosyal alan olarak hipodromlar, yarış gün ve anlarının ötesinde anlama sahiptir. At yarışları yapısı gereği sadece kentsel alanda istihdam da sağlamaz, aynı zamanda tarımsal üretim ve ilaç sanayine kadar farklı sektörleri de

etkileyen bir yapıya sahiptir. Bunun yanında hipodromlarda bulunan binlerce at 'yetiştirme' sürecinin ürünleridir ve bu yetiştiricilik sektörü ülkenin farklı bölge ve alanlarına yayılmış bir ekonomik faaliyet olarak dikkat çeker. Racing Foundation'a (2022) göre at yarışları kırsal alanlarda ekonomik katkı ve kırsal/kentsel alanlarda sosyalleşme, aynı zamanda dezavantajlı gruplara beceri kazandırma ve gelir elde ettirme açısından ciddi bir dinamik yaratarak önemli bir ekonomik çeşitlilik imkanı doğurmaktadır. Gerçekten de sektör, doğrudan istihdam edilen binlerce çalışan yanında yan girdileriyle, etkisi toplumsal olarak yaygın hissedilen bir sektördür.

Hipodromların işlevleri ve işleyişleri ülkeden ülkeye farklılık gösterebilmektedir. Örneğin İngiltere'de atların sürekli hipodromda kalması söz konusu değildir. Oysa Türkiye'de koşan atların sürekli olarak hipodrom ahırlarında kalması söz konusudur. Türkiye'de hipodromlarda sürekli kalan atlar, hipodromun sadece yarış günlerinde değil, yılın bütününde yüzlerce çalışanla bir ekonomik birim haline gelmesini de sağlar.

Tablo 2. 2025 Sonu İtibariyle Türkiye'de Hipodromlar, Kuruluş Yılları ve Kapasiteleri⁸

Kent - Hipodrom	Kuruluş Yılı	At Barındırma Kapasitesi Yaklaşık	2026 Yılı Planlanan Koşu Günü	Ödül Miktarları Birim ⁹
İstanbul - Veliefendi	1913	2000-2500	135	1
Ankara (Eski ve 75. Yıl Yeni Hipodrom) (Eskisi devrede değil)	1936 - 1998	1500-1600	83	1
İzmir - Şirinyer	1856 - 1950'ler modern hali	1200-1500	125	0.9
Adana - Yeşiloba	1962	1500-1600	89	0.9
Bursa - Osmangazi	1984	1000-1100	92	0.9
Şanlıurfa	2000	700-800	57	0.66
Elazığ	2002	500-600	49	0.66
Diyarbakır	2009	600-800	30	0.66
Kocaeli - Kartepe	2011	750-900	44	0.9
Antalya	2022	1000-1100	54	0.9

Türkiye'deki yarış atçılığı sisteminde hipodromlardaki ahır kapasitesi 11.000 - 12.000 civarındadır. Koşan atlar hipodromlarda kalma 'zorunluluğu' taşımaları da yaygın olarak atlar hipodromlarda barınmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinden birisi bu durumun daha 'ekonomik' olması olarak tanımlanabilir. Bunun yanında hipodromların yarış günleri dışında da oldukça hareketli bir döngüsünün olduğunu belirtmek gerekmektedir. Türkiye'de atların barınma, antrenman ve yarışını aynı

⁸ <https://medya-cdn.tjk.org/haberftp/2025/2026takvim161225.pdf> ; <https://www.tjk.org/sayfalarından> derlenmiştir.

⁹ Türkiye'de hipodromlardaki yarış ikramiyeleri açısından bir hiyerarşi bulunmaktadır. Ankara ve İstanbul'daki yarış ikramiyeleri en üst düzeyde yer alırken; Bursa, İzmir, Adana, Kocaeli ve Antalya bir alt grubu; Elazığ, Diyarbakır ve Şanlıurfa ise üçüncü grubu oluşturmaktadır. Sütunda verilen değerler Ankara ve İstanbul yarışlarındaki ödül '1' olarak alındığında diğer hipodromlardaki ikramiyelerin buna oranını göstermektedir. Örneğin yaygın olan, hiç yarış kazanmayan atların koştuğu 'maiden koşuları' yarış ikramiyeleri Ankara ve İstanbul'da 2026 yılı için birincilik ödülü 600 bin Türk Lirası olarak belirlenmiştir. Elazığ, Şanlıurfa veya Diyarbakır'da aynı kategorideki yarışın birincilik ödülü 395 bin Türk Lirası'dır.

mekanda yapıldığından yüzlerce atın kaldığı bir mekan haliyle kendi yoğunluğunu yaşamaktadır. At yarışlarının oldukça popüler olduğu Japonya¹⁰'da antrenman merkezleri, İngiltere'de training yard olarak anılan daha antrenör merkezli¹¹ mekanlarda kaldıkları bilinmektedir.

2000'lerle birlikte değişen teknolojik imkanlar ve dijitalleşme at yarışları sektörünü ve onunla doğrudan ilişkili yetiştiricilik alanını oldukça temelden etkilemiş gözükmektedir. Sektörün doğrudan çalışanları olarak seyisler, antrenörler, jockeyler, resmi görevliler, nabantlar, nakliye sektörü çalışanları ön plana çıkar. Bunun yanında at sahiplerinden yetiştiricilik yapan çiftliklerde çalışanlara, ürün temini yapanlardan ilaç sektörüne, at malzemeleri alanından veteriner hizmetlerine kadar sektörle doğrudan bağlantılı kesimler de bulunmaktadır. TJK ve Deloitte'in çalışmasında ¹² 2021 itibariyle at yarışçılığı sektörünün 65.000 kişiye doğrudan istihdam, binicilik ve geleneksel at sporları alanlarıyla yaklaşık 300.000 kişiye ise gelir katkısı sunduğu belirtilmiştir.

4. At Yarışçılığında Güncel Küresel Eğilimler ve Türkiye'de Yarış Atçılığı

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Türkiye'de at yarışları sürecin kurumsallaşmaya başladığı zamandan itibaren sadece 'düz koşu' ve iki temel at kategorisi üzerinden gerçekleştirilmektedir. Düz koşu dışında dünyada yaygın farklı kategoriler olmakla birlikte, Türkiye'deki yarışlar 'düz koşu' temelindedir. Arap ve İngiliz atları kategorileri temel iki kategoridir. Her ırk kendi kategorisinde yarışlara dahil olmakta, yaygın bir şekilde bu kategorilerin altında yaş kategorisi de bulunmaktadır. Arap atları resmi olarak koşulara katılma hakkını 3 yaşında, İngiliz atları ise 2 yaşında kazanmaktadırlar. Bu durum atların türlerine göre olan gelişim farklılıklarıyla ilgilidir¹³. Bunun yanında birçok kaynakta bu sınırlamaların, özellikle 2 yaş sınırlamasının, atların fizyolojik gelişim süreçleri açısından sakıncalı olduğu, ciddi sakatlık risklerini artırabileceği belirtilmektedir (Crawford vd., 2020). Türkiye'de İngiliz atı olarak anılan at kategorisinin küresel isimlendirmesi '*throughbred*' dir. Farklı ülkelerde Türkiye'deki gibi sadece iki farklı kategori üzerinden yarışlar yapılmayabilir. Örneğin yaygın şekilde '*standardbred*' kategorisi kullanılabilir, ayrıca Arap atı yarışlarında Türkiye, dünya ortalamasının çok üzerindedir. Genelde Arap atı yarışları kategorisi Türkiye'de yüzde 45 civarında bir oranı temsil eder ki, 2025 yılında gerçekleşen 6600 civarında yarışın 3000 tanesinin Arap atları yarışları olduğu gözükür¹⁴. Toplam yarış sayıları içerisinde '*throughbred*' kategorisi karşısında böylesi bir oran dünyada bulunmamaktadır. Arap atçılığında Türkiye aslında tarihsel rolünün de gerektirdiği şekilde bu açıdan özel bir pozisyon almaktadır. Yarış sayısı ve koşu günü sayısı açısından Türkiye'den oldukça düşük rakamlara sahip olan Katar, % 35 seviyesinde bir Arap atı yarışı payına sahiptir¹⁵. Katar'ın yarış başına ödül miktarları ve büyük ödül miktarları ise oransal olarak yüksektir. Bunun dışında Birleşik Arap Emirlikleri'nde Purebred Arabian olarak adlandırılan Arap atı koşuları oranı Katar'ın da altındadır¹⁶. Dünya Arap Atı Organizasyonu (World Arabian Horse Organization-WAHO) adıyla bilinen organizasyon Arap atları üzerine en yaygın ve güçlü küresel yapı olarak dikkat çekmektedir. Merkezi Londra'da bulunan WAHO'ya Türkiye de Tarım Bakanlığı üzerinden

¹⁰ <https://japanracing.jp/en/about/jra/center.html>

¹¹ <https://ror.org.uk/care-and-training/life-of-a-racehorse>

¹² https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/News/Data/29482?utm_source

¹³ <https://horseracingsense.com/why-are-racehorses-so-young/>

¹⁴ <https://www.tjk.org/TR/YarisSever/Static/Page/Genellistikler>

¹⁵ <https://qrec.gov.qa/race-calendar-2025-2026>

¹⁶ <https://emiratesracing.com/>

kayıtlıdır¹⁷. Arap atçılığı açısından en yüksek statülü yarış az yarış oranı olmasına karşın Fransa'da gerçekleşmektedir. Bunun yanında Fransa'da Arap atlarının yarış amaçlı değil, şov ve estetik açısından kullanımı daha yaygındır. Bu konuya ilişkin olarak ACA (Association du Cheval Arabe - Fransa Arap Atı Derneği)'nin websitesi incelenebilir¹⁸.

Modern teknoloji, köklü bir geleneğe sahip olan at yarışını operasyonel yapıdan veri analizine kadar derinden dönüştürmektedir. Buna karşın kimi küresel raporlarda bu teknolojilerin at yarışının özünü ortadan kaldırmamakta olduğu, aksine sporun her yönünü güçlendirdiği; atlar ve jockeyler için daha yüksek güvenlik standartları sağladığı, izleyiciler ve bahisseverler açısından daha açık bir zemin sunabileceği belirtilmektedir (Global Industry Analysts, 2025). Günümüzde dünya at yarışı piyasasının toplam değeri 400- 500 milyar dolar seviyesinde değerlendirilmektedir. Zion Market Research'ın verilerine göre 2022'de 402 milyar seviyesinde olan pazar 2030'da 790 milyar dolara çıkabilecektir¹⁹. Yıllık büyümenin yüzde 9'lar seviyesinde olacağını öngören bu iyimser tahminlerin yanında daha az iyimser tahminlerde de 'büyümenin' gerçekleşeceğine kesin gözüyle bakılmaktadır. Ülkeler bazında değişiklikler göstermekle birlikte Data Horizon Research'ın öngörüsü yıllık büyümenin yüzde 2 ila yüzde 8 civarında olması yönündedir²⁰.

Yıldırım'ın belirttiği şekilde (2025: 92) yarış atçılığında koşu sayısı ve at sayısı bakımından Türkiye, birçok ülkeye göre orta-yüksek bir hacme sahiptir. Bahis gelirleri, yarış ikramiyeleri ve yetiştirici ikramiyeleri gibi ödüllerle sistemi beslemekte ve toplamda büyük bir eko-sistem oluşturmaktadır. At yarışçılığında sadece koşulan ve kazanılan yarışın ödülünü at sahibinin aldığı bir sistem yoktur. Bunun dışında her kazanan at için 'yetiştiricilik primi' bulunmaktadır. Yaş kategorilerine göre değişmekle beraber bu miktar atın kazandığı yarışın ikramiyesinin yüzde 20 veya 25'i oranında olabilmektedir. Yarış atlarının sahipleri dışında bir atın yarış kazanması seyisten, atın antrenörüne, atın doğum anındaki sahibi olarak tanımlanabilecek yetiştiricisine de girdi sağlamaktadır. Bu açıdan pazarın genişleme ve büyümesi, kaynağın hızlı biçimde çok farklı toplumsal kesimlere bir şekilde yansiyabilmesi imkanını yaratacaktır. Sportif atçılık, şov atçılığı gibi alanlarda kaynakların yayılımı bu denli hızlı ve yüksek miktarlarda olmayabilir, yarış atçılığı bu açıdan farklı bir imkan da sunmaktadır. Yıldırım'ın belirttiğine göre zaten Türkiye küresel ölçekte 'yarış atçılığında' potansiyel ve kapasite olarak üst sıralardayken, sportif atçılıkta bu noktada değildir (2025: 92-93). Bu perspektiften dünya verileri değerlendirildiğinde Hollanda, Fransa ve Almanya gibi ülkelerin sportif atçılıkta ön plana çıktıkları, ABD, Japonya, Birleşik Krallık, Hong Kong gibi ülkelerin ise yarış atçılığında ön plana çıktıkları görülmektedir (2025: 93).

Sektörün pazar potansiyeli, değeri ve toplam kapasitesi üzerine farklı kategorilerde içeriklere sahip veriler sunulduğundan kimi zaman veriler karşılaştırılabilir olmaktan uzaktır. Örneğin American Horse Council verileri ABD'de atçılığın toplam değeri gibi bir veriyi sadece ABD için 170 milyar dolar üzerinde bir rakam olarak belirtmektedir (American Horse Council, 2023). Japonya resmi verilerinde Japon at yarışçılığı pazar büyüklüğü sunulabilmektedir. Örneğin JRA verilerine göre 2024 sonunda JRA bahis bütçesinin 22.5 milyar Euro seviyesinde olduğu belirtilirken, bahis sistemi neredeyse tamamen dijitalleşmiştir²¹. Aslında bir yandan da son yıllarda pazarın daha bütünleşik ve küresel hale gelmesi durumu da söz konudur. Bahislerin sadece yerel bir ülkenin bir hipodromunda yapılması

¹⁷ <http://www.waho.org/list-of-registering-authority-members/>

¹⁸ <https://www.acafrance.org/>

¹⁹ <https://www.zionmarketresearch.com/news/global-horse-racing-market>

²⁰ https://datahorizonresearch.com/united-states-and-europe-horse-racing-market-56801?utm_

²¹ <https://jra.jp/company/about/vision/>

değil, Japonya'dan ABD'den ve Türkiye'den yarışların birleştirilerek bahis yapılabilmesi de mümkündür. Dolayısıyla aslında ülkelerdeki faaliyetler dijital dünyada 'yalıtılmış' olarak sürdürülmemektedir. Bu küresel anlamda sektör açısından önemli bir potansiyel olarak değerlendirilebilecek bir durumdur.

Küresel pazar ve sektöre ilişkin en önemli noktalardan bir tanesi olarak demografik değişim dikkat çekmektedir. Bahis cirosu ile dönen sektör için at yarışlarını takip eden oyuncu kitlesi önemlidir. Demografik olarak daha genç bir jenerasyon at yarışlarıyla buluştuğunda, dijital imkanlarla birlikte toplam etkinin daha da artması beklenebilir. Japonya'da 2016'da piyasaya çıkan 2021 sonrası gelişen anime ve oyun '*Umamusume: Pretty Derby*', at yarışları açısından popüler kültür ve eğlence temasını genç kuşaklar için yükselten bir etki yaratmıştır. Toshikiko Nishiyama'nın 40th Asian Racing Conference'da bildiri olarak sunduğu "The Impact of Pop Culture focused on Racing" adlı sunumunda (2024) Japon 'manga' geleneğine referansla geçmiş dönem 'atlarla ilişkili olan' Midori no Makibao, Derby Stallion gibi oyun, anime ve mangalarla '*Umamusume*'yi karşılaştırmaktadır. Mitsubishi Research Institute verileriyle 2072 kişi üzerine uygulanan saha araştırması sonuçlarının özetlendiği bildiri de çok net bir şekilde oyun, anime ve mangaların 'at yarışlarına' bakışı olumlu etkilemekte olduğu görülmektedir (2024: 16). Bunun ötesinde 15-19 ve 20'li yaş grupları için bu popüler anime ile, bu yaş gruplarının at yarışlarına ve 'atlara' olan ilgisi at yarışlarının geleceği açısından da önemli bir girdi olarak değerlendirilebilir (2024: 17-18). Nishiyama'nın vurgusuyla özellikle genç jenerasyonun bir kültür ve spor olarak at yarışlarına olan ilgi ve alakasının artmasının yanında 'atlara karşı' duyarlılık da gelişmektedir (2024: 20). Gerçekten de *Umamusume*'ciler 'emekli atlara bağlı' konusunda önemli bir potansiyel oluşturmuşlardır. Bu konuda birçok haber bulunmakla beraber Aralık 2025 itibarıyla eski yarış atı Meisho Doto'nun barınma koşullarının olumsuzluğuna karşı 8 bin bağışçı yaklaşık 600 bin dolar para toplayarak sadece tek bir at için değil, Meisho Doto'nun kaldığı ahır tamamen yenilemeye girişmişlerdir²². 20-30 yaş grubundaki yeni ilgi artışının, doğrudan bu oyunun lansman dönemleriyle paralellik gösterdiği de belirtilmektedir (Nishiyama, 2024). Popüler kültür etkisi pazar açısından oldukça temel bir girdi olarak değerlendirilebilir. Türkiye'de 2018 yılında yayınlanan 1990'ların başarılı atı Bold Pilot ve jockey Halis Karataş'ı temel alan Bizim İçin Şampiyon (Yönetmen: Ahmet Katıksız) popüler kültür açısından önemli bir yere sahip olmuştur. Alıcı'nın bu filmin izleyiciler tarafından alımlanması üzerine 18 kişiyle derinlemesine görüşmeye dayanan araştırmasında filmin çıktısı olarak neredeyse tüm görüşmecilerin at yarışlarına, yarış atlarına ilgi ve alakalarının yükseldiği gibi bir izlenimin edinildiği de belirtilmektedir (2019: 423-426). Gerçekten de günümüz Z kuşağının eğilim ve beklentileri de dikkate alındığında²³ popüler kültürün bir ögesi olarak at, hikayesi olan bir at ve duygusal yön doğrudan 'bahis' ve kazanmanın yanında başka bir boyut olarak da öne çıkabilecektir. Bir hikayenin parçası olmak, etkileşim ve duygular ile yeni jenerasyon bir önceki dönemin klasik oyuncusundan farklı eğilimler gösterebilecektir. Bu açıdan popüler kültür alanı ve 'hikayeler' oldukça önemli gözükmektedir²⁴.

Türkiye, yarış atçılığında uzun geçmişe dayalı, güçlü bir damarın olduğu ama dünyada daha 'niş' kalan Arap atçılığına desteğin yanında küresel pazarın esas koşu öznesi olan '*throughbred*' (İngiliz) atçılığının da gelişimi konusunda politikalar üretmek durumunda kalmıştır. İngiliz atlarına yönelik koşu sayısı son yıllarda bir nebze artsa da toplam kategorinin oranı açısından dünyada oransal olarak geridedir. Arap atçılığı ise sadece bir 'nostalji' değil, Şanlıurfa ve ilçeleri gibi ya da Eskişehir'in kimi

²² Haber videosu: <https://www.youtube.com/watch?v=4b0hiWtDVRy>

²³ <https://www.deloitte.com/content/dam/assets-shared/docs/campaigns/2025/2025-genz-millennial-survey.pdf>

²⁴ Son dönemde mütevazı bir belgesel olan ama atlar, at yarışları hakkında önemli bir katkı olan Yetimo belgeseli ilginç bir anlatıma sahiptir. <https://www.youtube.com/watch?v=ccNqeS1Y0x0>

ilçeleri gibi Türkiye'nin farklı bölgelerinde kültürel birikim olarak da toplum için yüzyıllardır önemli bir pozisyonundadır. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) özel olarak Arap atı yetiştiriciliği ile ilgilenmekte, aslında Türkiye'de Arap atları yarışlarının esas belirleyici gücü olmaktadır. Arap atları yarışlarının en üst düzey kategorideki koşular 'devlet harası yetiştirilmesi' (DHT) olarak bir sınırlamaya da tabidir. Tigem aynı zamanda bu yarışlarda 'yetiştirici' olarak zaten çok önemli bir avantaj sahibi de olmaktadır. Bunun yanında kurumun Arap atlarının ırk koruması ve ıslahında dünya çapında bir öneme sahip olduğunu belirtmek gerekmektedir. Tigem verilerine göre kurumun yıllık safkan Arap yarış atı tay üretimi 2024 yılı için 400'ün üzerindedir. 2002'de 310 civarında olan bu sayı yaklaşık 20 yıl içerisinde yüzde elli oranında bir artışa sahip olmuştur (Tigem, 2024: 32). Bu tayların büyük çoğunluğu yarış için satılmakta, bir kısım dişi tay damızlık olarak ayrılmaktadır. Türkiye'de 2024 yılında koşan 2.962 Arap atının 665'inin yani yüzde 22.4'ünün yetiştiricisi Tigem'dir (2024: 38). Bu oranın 2010 yılında yüzde 35'ler seviyesinde olması (Tigem, 2024: 38), Türkiye'de özel yetiştiriciliğin gelişmesi anlamında da önemli bir veridir. İngiliz atı yetiştiriciliğinde aktif olmayan Tigem Arap atı yetiştiriciliği ile "Osmanlıdan miras kalan hazine değerindeki bu gen kaynağı ırk özelliğinin bozulmadan korunması, yaşatılması ve koşu performansı yönüyle geliştirilmesi alanlarında" (Tigem, 2024: 32) kurumsal bir özel motivasyonla çalışmaktadır.

Dijital dünyanın imkanlarıyla önemli bir gelişim potansiyeli taşıyan sektörün diğer 'bahis' oynanan sektörlerden farkları da bulunmaktadır. Örneğin spor bahisleri profesyonel futbol kulüpleri açısından, en azından en üst düzey için, en büyük gelir kanalı değildir. Spor sektöründe 'yayın' gelirleri görece daha önemlidir. Buna karşın yarış atçılığında sistem temel olarak 'bahis gelirleri' üzerine kurulmuştur. Bu açıdan 2025 yılı sonlarında yapılan düzenlemeyle bahis imtiyazının TJK yerine kuruluşu çok kısa bir zaman öncesine dayanan, kurumsal açıdan daha önce bir deneyimi olmayan kuruma verilmesi ilginç bir durum olarak dikkat çekmektedir. TJK resmi olarak müşterek bahis faaliyetleri ve onunla ilintili alanlarda çalışanlarına 'veda' yazısı yazarken yeni dönemde at yarışları üzerine bahis hak ve yetkisini United Racing Şans Oyunları A.Ş.'ye devrettiğini ilan etmiştir²⁵. Bu büyük devir sürecinin öznesi olan şirket ise devirden sadece altı hafta önce kurulmuş, kurumsal oldukça yeni bir şirkettir. Türkiye Varlık Fonu tarafından bu imtiyazın verildiği şirket kurumsal olarak değil, sahibi olan eski basketbolcu Ömer Onan ile bilinmektedir²⁶. Kamuoyunda çok tartışılmamış bu durum bahis gelirlerinin temel olduğu ve doğrudan çalışanlar yanında dolaylı sektörle iş yapanlar açısından geniş toplumsal kesimleri ilgilendirdiği için yarış atçılığı sektöründe gelişmeler merak yaratmaktadır. At yarışları sektöründe oynanan her bahis miktarı sosyal ve ekonomik olarak tarımdan hizmet sektörüne kadar yeniden sisteme girmektedir. British Horseracing Authority'ya göre (2013) İngiltere'de "Yarış endüstrisinde harcanan her 1 Sterlin (£), ikincil harcamalar ve işletmeler arası ticaret (B2B) yoluyla, özellikle kırsal ekonomide 1,53 Sterlin (£) tutarında ek bir ekonomik hacim yaratmaktadır."²⁷

Bu makalenin doğrudan konusu olmayan 'yarış atçılığı sektöründe çalışma ilişkileri' başlı başına oldukça dikkat çekici bir araştırma başlığı olarak gözükmektedir. Antrenörler, seyisler, jokeyler, nabantlar ve farklı bileşenleriyle özgün bir çalışma ilişkileri yapısı bulunan alanda genel olarak seyis olarak çalışan kesimler hariç 'serbest çalışan' olarak gözükmektedir. Seyisler işçi olarak gözükmemektedirler. Çalışma ilişkileri açısından sektörde sendikalaşma çok düşük olmasına, hatta yok

²⁵ <https://www.yarisdergisi.com/turkiye-jokey-kulubu-calisanlarina-tesekkur-etti-bahis-kisminin-yeni-patronu-united-racing-oldu/>

²⁶ <https://www.patronlardunyasi.com/eski-milli-basketbolcu-omer-onan-tarafindan-kurulan-united-racing-sans-oyunlari-turkiyedeki-at-yarislarinin-bahis-organizasyonunu-tjkden-devraldi>

²⁷ https://www.britishhorseracing.com/press_releases/economic-impact-of-british-racing-2013-published/

denecek düzeyde olmasına karşın, mesleki kategorilerin dernekleri arasında her yeni yıl öncesi yıllık ücret düzeylerine 'tavsiye' rakamlar belirlenmektedir. Genelde özellikle Batı'daki hipodromlara uyulan bu 'ücretlendirme' tavsiyeleri seyis maaşları, antreman jokeyi ücretleri gibi önemli kalemler üzerinedir. Türkiye Yarış Atı Yetiştiricileri ve Sahipleri Derneği ve Seyisler Derneği arasındaki görüşmeleri TJK da bir şekilde takip etmektedir. 2026 yılı için en düşük seyis maaşının 35 bin olması, iki ata bakan seyisler için bu ücretin 41.500 Türk Lirası olması kararlaştırılmıştır²⁸.

Buna karşın alanda antrenörler başta olmak üzere farklı kategoriler çok tanımsız bir çalışma koşuluna sahip gözükmektedir. Bu açıdan dünyada birçok ülkede son yıllarda daha da gelişen 'syndication' olarak bilinen bir atın mülkiyetinin ve ağırlık haklarının parçalara bölünmesi, çoklu ortaklık modeli çalışma koşulları açısından da akla gelmektedir. ABD, Birleşik Krallık başta olmak üzere birçok ülkede yaygın bulunan bu model farklı olanakları sağlamaktadır. Bu açıdan dünyada gelişkin yasal düzenleme ve güçlü sendikasyon yapıları açısından Avustralya dikkat çekmektedir²⁹. Sendikasyon günümüz açısından öncelikle oyunu geniş bir zemine yayılmasını, birçok insanın sürecin parçası olmasını sağlayarak bir 'ortak hikayeye' imkan tanır. Bunun dışında mali açıdan yaratılacak olanak çalışanlar açısından da avantajlı bir durum yaratacaktır³⁰. Ayrıca bir yandan at sahibine bağlı çalışan, bir yandan fiilen seyisleri çalıştıran antrenörler açısından da daha 'rahat' bir çalışma ilişkisi, daha tanımlı bir durumun ortaya çıkmasını sağlayabilecektir. Güncel pratik süreçte antrenör sadece atın performansına bağlı olarak ücret alabilen, at sahibi ile seyis arasında olan görece belirsiz bir alandır. Yarış atıcılığının gelişkin olduğu ülkelerde Türkiye ile önemli farklılıklardan birisi antrenörlerin pozisyonu olarak gözükmektedir. Sendikasyon, esas olarak sürdürülebilirlik açısından ciddi maliyet ve çeşitli riskler taşıyan alanda at sahipliğini geniş bir zemine yayarak çalışan hakları başta olmak üzere farklı düzeylerde daha sistematik bir organizasyon potansiyelini de ortaya çıkarabilecektir. Sektörün dışından bakanların tahmin edemeyeceği düzeyde seyis, antrenör ve at sahipliği kimlikleri açısından geçişkenlikler vardır. Atı 'kendisi koşturan seyislerden', mali imkanları sürdürülebilir olmayan at sahiplerine kadar farklı pozisyonlar söz konusudur. Bu durum sektör açısından mali ilişkiler açısından öngörülemeyecek çeşitli riskleri de yaratmaktadır. Sendikasyon sayısı dünyadaki eğilimlere paralel olarak Türkiye'de de artacaktır, buna karşın bu konuda hukuki düzenlemeler yanında çeşitli düzenlemelerle süreç canlandırılabilir. Sendikasyonun bir diğer, belki de en önemli girdisi sektörün geleceği açısından önemli olan geniş kesimler için sosyalleşme imkanları, 'ortak' hikaye yaratma süreçleri olarak görülebilir.

²⁸ <https://www.yarisdergisi.com/2026-yili-seyis-maaslari-aciklandi/> Oldukça zorlu çalışma koşullarına sahip bu işkolunda 'haftalık izinler' önemli bir sorundur. Sürekli bakımından sorumlu olunan bir canlı hayvan ile bir gün ilgilenmemek pratikte söz konusu olamamaktadır. Ayrıca işin yapısı gereği bayram tatilleri, resmi tatiller gibi günlerde seyis çalışanların işyerine hiç gelmemeleri pratik olarak mümkün olan bir durum değildir. Haliyle maaşlar da genel olarak 'asgari ücret' seviyesi üzerine izin günleri çalışmaları konularak hesaplanır. Seyislerin önemli bir geleneksel gelir hakkı 'mont' olarak bilinen, Fransızca kökeni olan bir gelir hakkıdır. Bu kazanan atların yarış ikramiyelerinin yüzde 5'inin seyise verilmesine dayanır. Yaygın olarak geçerli olan bu durum at yarış sektöründe tarihsel kökleri olan bir seyis prim hakkıdır.

²⁹ <https://www.racingaustralia.horse/RoR/RegisterSyndicates.aspx>

³⁰ Sektörde ücret yanında çeşitli zorunlu ödemelerin gecikmesi, verilmemesi gibi sorunların olduğu özellikle TJK'nın çeşitli karar ve resmi yazılarından tahmin edilebilir. Sürekli olarak geç ödemelerin cezalarının yaptırımlarının vurgulandığı metinler düzenli ödemeler noktasında sektördeki tıkanıklığı akla getirmektedir.

5. Sonuç

Yarış atçılığı alanı Türkiye'nin ciddi potansiyelleri, tarihsel, kültürel ve sosyal birikimi olan bir sektör olarak dikkat çekmektedir. Tarihsel süreç içerisinde dünya ile paralel fakat kendi özgün durumlarını da içine alan bir yarış atçılığı hikayesi olan Türkiye'nin dijital dönüşüm sürecinin yarattığı potansiyellerle geleceği bu alanda netleşecektir. Ekonomik olarak Türkiye'nin Karadeniz dışında³¹ tüm bölgelerinde hipodromlar aracılığıyla kentsel ekonomiye ve istihdama yaptığı katkı yanında, tarımsal ürünler anlamında da önemli bir talep yaratan, yetiştiricilik boyutuyla sadece hipodrom olan kentlere değil tüm Türkiye'de yaygın bir etki yaratan at yarışı sektörü, 'bahis gelirlerinin' tabana geniş kitlelere ekonomik olarak geri dönmesi açısından oldukça önemli gözükmektedir. Sektörde Türkiye'nin sadece Arap atçılığında değil, İngiliz (throughbred) atlarında dahil olduğu geniş bir kategori olarak yarış atçılığının genelinde önemli potansiyelleri olduğu gözükmektedir.

Yarış atçılığı konusu insan ve hayvanın birlikte yaptığı bir spor olarak kabul edilen bir etkinlik olarak önemlidir. Fakat bundan daha fazlası sektörün çok boyutlu, çok etkenli ve geniş eko-sisteminin Türkiye ekonomisi açısından önemidir. Yarattığı istihdamın yanında tarımsal alanlar ve ürünler açısından önemli bir talep imkanı doğuran sektör sadece kentsel değil, kırsal alanlara da uzanan bir ekonomik ağa da sahiptir. Modern at yarışçılığı başından itibaren kiteselleşmesiyle birlikte bahis gelirlerinin genel sisteme girmesiyle dönmeye başlayan bir çark gibi gözükmektedir. Değişen toplumsal ve demografik yapıda at yarışlarına olan ilgi sistemin temel beslenme kanalıdır. Dolayısıyla at yarışçılığında güncel önemli konulardan biri 'bahis alternatifleri' üretilmesinin ötesinde alana ilginin artırılmasını da içerir. Yarış atçılığı yonca yetiştiren çiftçiden, Z kuşağı mensubu yeni tüketicinin eğlence ve boş zaman etkinliklerini organize etmesine kadar uzanan alanı kapsamaktadır. Bu açıdan alana ilişkin değerlendirmelerde bu geniş zemin unutulmamalıdır.

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de yarış atçılığı sektörüne ilişkin doğrudan politikalar üretilmesi önemli gözükmektedir. Bu politikalar sadece 'bahis biçimi' ve 'seçeneklerinin' ötesinde popüler kültür içerisinde tanıtımdan çalışma hayatına, sendikasyon tartışmalarından çeşitli hukuki düzenlemelere kadar geniş bir zemini kapsamaktadır. At yarışlarındaki bahis ile son yıllarda gelişen 'online websitesi' bahisleri arasında toplumsal katkı açısından çok ciddi farklar bulunmaktadır. Yatırılan toplam hasılatın ekonomik aktivitelere, geniş kesimlere girdisi açısından iki farklı bahis alanı arasında büyük bir fark bulunmaktadır. Dolayısıyla sektör üzerine çalışmak doğrudan bir kamusal ihtiyaç olarak dikkat çekmektedir. Yarış atçılığı konusunda bütüncül veya sektörün alt kategorileri çerçevesinde çalışılması oldukça önemli gözükmektedir. Sektöre ilişkin gerçekleştirilecek politikalar bölgesel kalkınmadan istihdama, ihracat potansiyelinden hayvan refahına kadar farklı konularda önemli girdiler gerçekleştirebilecektir.

³¹ Hipodrom yayılımına bakıldığında Karadeniz Bölgesi'nde hipodrom olmadığı görülmektedir. Ekonomik potansiyeli, tarihsel 'atçılık' arkaplanı, coğrafi pozisyonuyla **Samsun kenti** bu açıdan dikkat çekmektedir. 1895'de hipodromu olan kent bu açıdan önemli bir tarihsel özelliğe sahiptir. Bir dönem TJK'nın planlamasında olan hipodrom yapımı konusu bir süredir kamuoyu gündeminden çıkmıştır.

Bkz. <https://www.cumhuriyet.com.tr/cevre/yapilmasi-planlanan-hipodrom-ortada-yok-2243451>

Bkz. <https://www.samsuncanlihaber.com/samsun-hipodromu-tarihcesi>

Kaynakça

- Akay, T. (2025) "Spor ve Ötesi: II. Abdülhamid Dönemi At Yarışları", Cumhuriyet'in Kuruluşundan Türkiye Yüzyılına TÜRK SPORU KONGRESİ 25-27 Nisan 2024 BİLDİRİLER KİTABI, Der. Günay, N., Türk Tarih Kurumu: Ankara.
- Alıcı, B. (2019). "Bizim İçin Şampiyon Filminin Alımlama Analizi", *sinecine*, 10(2), 391-430.
- American Horse Council. (2023). Economic impact of the U.S. horse industry [Report]. American Horse Council Foundation. <https://horsecouncil.org/economic-impact-study/>.
- Atıf, S. (1995) "Türkiye'de At Yarışları", Türk Kültüründe At ve Çağdaş Atçılık, ed. Emine Gürsoy Naskali, Türkiye Jokey Kulübü Yayınları: İstanbul.
- British Horseracing Authority (2013) Economic Impact of British Racing, https://www.britishhorseracing.com/press_releases/economic-impact-of-british-racing-2013-published/
- Boratav, K. (2023) Türkiye iktisat tarihi: 1908-2022, Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Cassidy, R. (2002) The sport of kings: Kinship, class and thoroughbred breeding in Newmarket, Cambridge University Press.
- Crawford, K. L., Finnane, A., Greer, R. M., Phillips, C. J. C., Woldeyohannes, S. M., Perkins, N. R., & Ahern, B. J. (2020) Appraising the Welfare of Thoroughbred Racehorses in Training in Queensland, Australia: The Incidence and Type of Musculoskeletal Injuries Vary between Two-Year-Old and Older Thoroughbred Racehorses. *Animals*, 10(11), 2046.
- Deloitte. (2023) Social and Economic Impact of the Thoroughbred Breeding and Racing Industry in Ireland. Dublin: Horse Racing Ireland (HRI).
- Emek, F. (2021) "XIX. Yüzyılın İkinci Yarısından XX. Yüzyılın Başlarına Kadar Osmanlı Devleti'nde Islah ve Üretim Aracı Olarak At Yarışları", *Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C 8, S. 16, 28-35.
- Emiroğlu, K. & Yüksel, A. (2002) Yoldaşımız At, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.
- Global Industry Analysts. (2025) *Horse Racing: Global Market Report* (Report No. 42760101). MarketResearch.com. <https://www.marketresearch.com/Global-Industry-Analysts-v1039/Horse-Racing-42760101> (Son Erişim: 14.12.2025)
- Göktürk Çetinkaya, S. (2024) "Demokrat Parti ve Türkiye Jokey Kulübü", XIX. Türk Tarih Kongresi, Ankara, Türkiye, 30 Temmuz 2024, cilt.7, ss.955-989.
- Gömeç, S.Y. (2023) "Türk'ün Kanatı At", Eskiçağdan Modern Çağ'a At, Der. İshak Küçük yıldız, Beyazıt Söylemez, Uğur Karcıoğlu, Akçağ Yayınları: Ankara, 213-231.
- Gözlükçü, H. (1995) " Açılış Konuşması", Türk Kültüründe At ve Çağdaş Atçılık, ed. Emine Gürsoy Naskali, Türkiye Jokey Kulübü Yayınları: İstanbul.
- Güneş, G.(2023) "Osmanlıdan Cumhuriyet'e Türkiye'de Modern At Yarışlarının Seyri (1856-1922)", Eskiçağdan Modern Çağ'a At, Der. İshak Küçük yıldız, Beyazıt Söylemez, Uğur Karcıoğlu, Akçağ Yayınları: Ankara, 375-396.
- Hatipoğlu Aydın, D. (2021). Hukuk-Ahlak İlişkisi Bağlamında Türk Hukukunda Kumar. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 29(2), 1477-1499.
- Helvacı, N. (2024) Türkiye'de At Yarışları Endüstrisinin Sosyo-Ekonomik Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Çalışma İktisadi Ana Bilim Dalı.
- Huggins, M. (1999) Flat racing and British society, 1790-1914: A social and economic history, Routledge.
- Kaya, B. (2017) "Divan şiirinde at ve şiirlerde işlenişi", *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10(3), 86-99.

- Kurnaz Şahin, F. (2022) "II. Meşrutiyet Döneminde At Neslinin İslahına Yönelik Bir Örgütlenme Örneği: İslah-ı Nesl-i Feres Cemiyeti", SEFAD, 2022; (47): 315-334.
- Kyle, D. G. (2015) Sport and spectacle in the ancient world (2nd ed.), New York: John Wiley & Sons.
- McManus, P., Albrecht, G., & Graham, R. (2011) The Global Horseracing Industry: Social, Economic, Environmental and Ethical Perspectives. London: Routledge.
- Nishiyama, T. (2024). "The Impact of Pop Culture focused on Racing", 40th Asian Racing Conference, Sapporo, Japonya. https://cdn.prod.website-files.com/5f8e2bde2b2ef4841cd6639c/66e3d7f31157e8152638e7d8_Session%203_Toshihiko%20Nishiyama_V2.pdf (Son Erişim: 18.12.2025).
- Pamuk, Ş. (2023) Türkiye'nin 200 Yıllık İktisadi Tarihi, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Racing Foundation (2022) Racing together: Social impact and community engagement in British racing (Final report). <https://www.racingfoundation.co.uk/research-findings/> (Son Erişim 24.12.2025).
- Tigem (2024) 2024 Yılı Hayvancılık Raporu, <https://www.tigem.gov.tr/Folder/GosterimDetayDosyasi/73a95a9f-db1b-48a5-934a-1381620afc69.pdf> (Son erişim 20.12.2025)
- Sivrikaya, Ö. (2017) At Kültürü ve At Yarışları: Düzce Örneği, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(2), 564–573.
- Torun, O., Dinçer, F. (2020) "Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk At Yarışı Deneyimleri: Bucalı Atçılar ve Yarışseverler", Turkish Studies - Social, 15(2), 415-426.
- Torun, O. (2020) Türkiye'de At Yarışlarının Tarihi ve Etnografisi, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı.
- Ünlüoğlu, M. (2022) "At Yarışı Endüstrisinin Türkiye Ekonomisine Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme", Turkish Studies - Social, 17(6), 1249-1263.
- Vamplew, W. (1976) The turf: A social and economic history of horse racing, London: Allen Lane.
- Yıldırım, F. (2025) "Atçılık Endüstrisinin Küresel Ekonomik Değeri: Türkiye İncelemesi" Electronic Journal of Vocational Colleges (EJOVOC), 15(2), 86-95.

İnternet Kaynakları

- <https://www.acafrance.org/>
- https://cdniys.tarimorman.gov.tr/api/File/GetFile/408/Konuicerik/224/342/DosyaGaleri/6132_Sayili_Kanun.pdf
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/cevre/yapilmasi-planlanan-hipodrom-ortada-yok-2243451>
- https://datahorizzonresearch.com/united-states-and-europe-horse-racing-market-56801?utm_
- <https://www.ifhaonline.org/>
- <https://medya-cdn.tjk.org/haberftp/2025/2026takvim161225.pdf>
- <https://japanracing.jp/en/about/jra/center.html>
- <https://ror.org.uk/care-and-training/life-of-a-racehorse>
- <https://horseracingsense.com/why-are-racehorses-so-young/>
- <https://www.tjk.org/>
- https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/News/Data/29482?utm_source
- <https://www.tjk.org/TR/YarisSever/Static/Page/GenelIstatistikler> <https://www.tjk.org/TR/Kurumsal/Static/Page/Tarihce>
- <https://qrec.gov.qa/race-calendar-2025-2026>
- <https://emiratesracing.com/>
- <https://www.patronlardunyasi.com/eski-milli-basketbolcu-omer-onan-tarafindan-kurulan-united-racing-sans-oyunlari-turkiyedeki-at-yarislarinin-bahis-organizasyonunu-tjkden-devraldi>
- <https://www.racingaustralia.horse/RoR/RegisterSyndicates.aspx>
- <https://www.samsuncanlihaber.com/samsun-hipodromu-tarihcesi>
- <https://jra.jp/company/about/vision/>
- <https://www.tgasdf.gov.tr/>
- <https://www.yarisdergisi.com/2026-yili-seyis-maaslari-aciklandi/>
- <https://www.yarisdergisi.com/turkiye-jokey-kulubu-calisanlarina-tesekkuru-etti-bahis-kisminin-yeni-patronu-united-racing-oldu/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ccNqeS1Y0x0>
- <http://www.waho.org/list-of-registering-authority-members/>
- <https://www.zionmarketresearch.com/news/global-horse-racing-market>

Summary

In this study, 'horse racing' is specifically limited to the races organized under the auspices of the Jockey Club of Türkiye (TJK), held at hippodromes and subject to betting. While global sports activities related to horses are categorized into two distinct branches as "racing" and "equestrianism" – which contain fundamental differences despite sharing significant commonalities—this research strictly focuses on the former. Accordingly, activities conducted under the Turkish Traditional Equestrian Sports Federation are excluded from the scope of this article. The events and activities defined in the federation's five main branches (mounted javelin, mounted archery, 'rahvan' riding, horse-drawn sledging, and kökbörü) are not included in the analysis. This study is confined to the framework defined in the international literature as "horse racing."

The authority to organize horse races in Türkiye belongs exclusively to the state. With the authority delegated to the Jockey Club of Türkiye, this activity is intertwined with the betting process and is conducted in ten hippodromes as of the end of 2025. The legal dimension of the sector is based on Law No. 6132 on "Horse Racing," adopted in 1953. By analyzing official reports, legislative changes, and economic data, the study evaluates the institutional role of the Jockey Club of Türkiye and the social impacts of the sector. This article examines the historical and sociological dimensions of the horse racing industry and the formation process of its institutional structure in Türkiye from the past to the present, focusing on the period from the 1980s to today. Besides the limitations of Türkiye's prominent position in the horse racing industry—rather than equestrianism—alternative opportunities for the field are discussed within the framework of contemporary developments. While depicting the current state in an international context through a historical lens, the research emphasizes the sector's current bottlenecks, potentials, and alternative development prospects.

The horse racing sector in Türkiye stands out as a field with significant potential, characterized by a deep-seated historical, cultural, and social heritage. While following global trends, Türkiye's unique trajectory in horse racing is currently being reshaped by the potentials of the digital transformation process, which will define the industry's future. Economically, the sector contributes substantially to urban economies and employment through hippodromes in nearly every geographical region of Türkiye, except the Black Sea. It generates a vital demand for agricultural products and creates a widespread impact across the country through breeding activities. The redistribution of betting revenues to broader social segments is crucial for economic sustainability. In this context, Türkiye exhibits remarkable potential not only in Arabian horse breeding but across the entire spectrum of racing, including Thoroughbreds.

Horse racing is fundamentally significant as a sport where humans and animals perform in tandem. However, its importance for the Turkish economy lies in its multidimensional and expansive ecosystem. In addition to employment, the sector creates an economic network that bridges urban and rural areas by stimulating demand for agricultural land and products. Modern horse racing functions as a self-sustaining cycle fueled by integrating betting revenues into the general system. Within the shifting social and demographic landscape, public interest in racing remains the primary lifeline of this system. Therefore, contemporary challenges involve more than just diversifying betting alternatives; they require strategies to increase overall engagement with the field, ranging from the farmer cultivating clover to the Generation Z consumer.

In alignment with global developments, it is imperative for Türkiye to produce direct policies regarding the horse racing sector. These policies should encompass a broad ground, from promotion within popular culture to labor relations and legal regulations. There is a profound difference between horse race betting and the recently burgeoning online website betting in terms of social contribution and the input of total turnover into economic activities. Consequently, studying this sector is a clear public necessity. Strategic policies implemented in this sector will yield significant improvements in diverse areas, from regional development and employment to export potential and animal welfare.